

ОПШТЕСТВЕНА ОДГОВОРНОСТ НА ГРАЃАНИТЕ

МЦМС

ОДГОВОРНОСТ

Одговорност за општествените прашања.

СОЦИЈАЛИЗАЦИЈА

Поминување време со роднини, пријатели, колеги, во рекреација...

ЈАВЕН ДУХ

Почитување на законските обврски од страна на граѓаните.

ПОЛИТИЧКА АКТИВНОСТ

Учество на граѓаните во политички непартиски активности.

ВОЛОНТИРАЊЕ

Доброволна активност во заедницата.

УЧЕСТВО

Учество и активност на граѓаните во организаците на граѓанското општество.

ДАРУВАЊЕ

Добротворство преку работа, средства, знаење и/ли добра.

ЖИВОТНА СРЕДИНА

Одговорност кон животната средина и природата.

ЖИВОТ

Ставови за животот поврзани со правото на избор на живот и на употреба на насилство.

НИВО НА СОЦИЈАЛИЗАЦИЈА

Општествената одговорност е тесно поврзана со социјализацијата, односно начините на кои граѓаните стекнуваат вештини, знаења, мотиви и ставови потребни за извршување на сегашните и идните улоги во општеството. Нивото на социјализација е испитувано преку пет прашања со кои се покажува колку време граѓаните поминуваат со потесното и/или поширокото семејство, пријателите, колегите од работа или струката надвор од работното време, во посета на верски храмови и други форми на организирано дружење во заедницата.

Мнозинство граѓаните, најчесто се дружат со своите пријатели, со кои се сретнуваат најмалку еднаш неделно (52,1 %), како и со членови од потесното/поширокото семејство, со кои се дружат најмалку еднаш неделно (50 %).

Возраста на граѓаните има влијание врз времето поминато со најтесниот круг познати (семејство и пријатели). Младите на возраст од 18 до 29 години почесто се во друштво на пријателите (68,6 %) отколку со потесното/поширокото семејство (57,7 %), за разлика од другите старосни групи каде што овој сооднос е скоро изедначен.

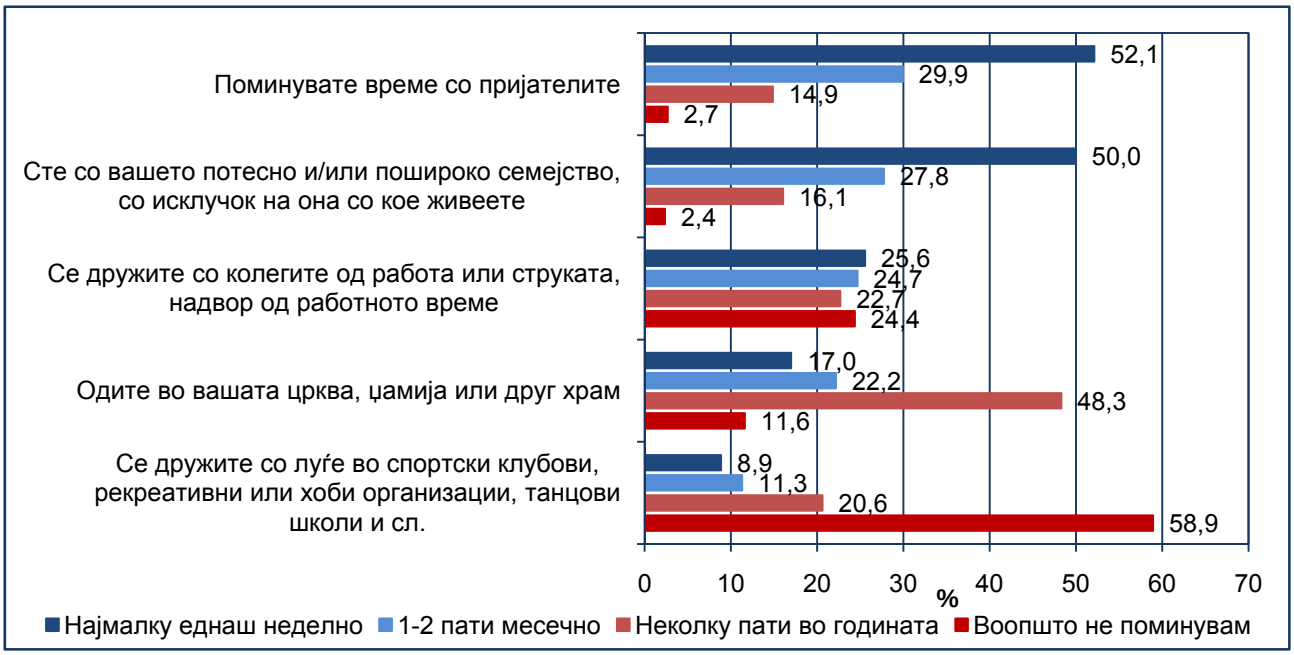
Во однос на местото на живеење најголем е бројот на граѓаните на Скопје (58,8 %) кои со пријателите се дружат најмалку еднаш неделно, во споредба со граѓаните од руралните (52,2 %) и другите урбани средини (48,3 %).

Граѓаните се дружат со колегите од работа или струка надвор од работното време најмалку еднаш неделно (25,6 %), што не се разликува многу од бројот на граѓаните кои со своите колегите се сретнуваат еднаш до два пати месечно (24,7 %) или неколку пати во годината (22,7 %). Впечатливо е дека скоро една четвртина (24,4 %) од граѓаните воопшто не се дружат со своите колегите од работа или струка.

Влијание врз тоа колку време граѓаните посветуваат на дружење со колегите има возраста (помладите се почесто со колегите отколку повозрасните), степенот на образование (граѓани со повисок степен на образование се почесто во друштво со колегите во споредба со граѓани со понизок степен на образование) и припадноста на општествените класи (граѓаните од повисоките класи издвојуваат повеќе време за дружење со колегите отколку граѓаните од пониските класи).

Граѓаните најчесто ги посетуваат верските храмови (црква, џамија или друг храм) неколку пати во годината (48,3 %), а помал број изјавиле дека верските храмови ги посетуваат најмалку еднаш неделно (17 %), еднаш до два пати месечно (22,2 %) или дека воопшто не ги посетуваат (11,6 %).

Графикон 1. Честота на поминување време со семејството, пријателите, колегите, во верските храмови и во организираните форми за дружење

Граѓаните кои се изјаснуваат дека се религиозни ги посетуваат верските храмови најмалку еднаш неделно (18,5 %), еднаш до два пати во месецот (22,4 %), а најчесто неколку пати во годината (47,7 %).

Муслиманите поредовно ги посетуваат верските храмови од православните христијани. Најголем број од муслиманите (37,1 %) ги посетуваат верските храмови најмалку еднаш неделно во споредба со православните христијани (8,8 %). Еднаш до два пати во месецот верските храмови ги посетуваат 24,3 % од православните христијани и 17,1 % од муслиманите. Најмногу православните христијани (60,3 %) верските храмови ги посетуваат неколку пати во годината во споредба со муслиманите (20,5 %). Поголем е бројот на муслиманите (22,2 %) кои воопшто не ги посетиле верските храмови во однос на православните христијани (6,6 %).

Мнозинство граѓани (58,9 %) не посетуваат или не учествуваат во организирани форми на дружење, спортски и/или културни клубови. Бројот на граѓаните кои посетуваат или учествуваат во организирани форми на дружење се намалува со редовноста на посетите, неколку пати во годината (20,6%), еднаш до двапати месечно (11,3%) и најмногу еднаш неделно (8,9%).

Возраста има влијание врз честота на посетата и учеството во организирани форми на дружење, како што се спортските и културните клубови (помладите граѓани се значително поактивни од повозрасните, притоа студентите се издвојуваат како најактивни во посета на спортските и/или културните клубови), како и припадноста на општествените класи (најчести посетители на спортските и/или културните клубови се граѓаните од повисоките класи), и степенот на образование (граѓаните со повисок степен на образование почесто посетуваат спортски и/или културни клубови во споредба со граѓаните со понизок степен на образование).

Заклучоци

1. Најчесто во друштво со најблискиот круг познати, семејството и пријателите

Пријателите и потесното/поширокото семејство имаат најголемо влијание во социјализацијата на граѓаните. Граѓаните најчесто, најголемиот дел од времето го поминуваат со потесното/поширокото семејство и пријателите, а значително помалку време посветуваат за социјализација надвор од најблискиот круг на познати.

Една четвртина од граѓаните воопшто не се дружат со своите колеги од работа или струка надвор од работното време. Повеќе од половина од граѓаните воопшто не посетуваат организирани форми на дружење во заедницата, спортски клубови, рекреативни или хоби организации, танцови школи и слично.

2. Верските храмови се посетуваат само за поголемите верски празници

Црквите и верските заедници имаат мало влијание врз социјализацијата на граѓаните. Скоро половина од граѓаните најмногу ги посетуваат верските храмови (црква, џамија или друг храм) неколку пати во годината. Значително е помал бројот граѓани кои редовно ги посетуваат верските храмови еднаш до два пати месечно или најмалку еднаш неделно.

Оттука, може да се заклучи дека најголем број од граѓаните ги посетуваат верските храмови неколку пати во годината, веројатно „традиционално“ за поголемите верски празници.

Притоа, постојат разлики во однос на верската припадност, муслиманите почесто (најмалку еднаш во неделата) ги посетуваат верските храмови во споредба со православните христијани кои ги посетуваат неколку пати во годината.

3. Нивото на социјализација зависи од возраста, економската моќ и степенот на образование

Помладите граѓани издвојуваат најмногу време за дружење со потесното/поширокото семејство и пријателите, и се најактивни во градењето на сопствениот социјален капитал преку дружење со колегите и посета на спортски и/или културни клубови во заедницата.

Граѓани кои се изјасниле дека припаѓаат на повисоките класи и граѓаните со повисок степен на образование имаат поголеми можности, желба и свест за потребата од градење на сопствен социјален капитал и за тоа издвојуваат значително повеќе време во споредба со граѓаните со други социодемографски карактеристики.